

24.7.22

תובנות/המלצות בעקבות הכנס השנתי "מחקר, יצירה והוראה באורנים"

תפקיד המכללות בקשר עם מערכות החינוך

מנחות: ד"ר ענבר לבקוביץ וד"ר צמרת ריקון

המשתתפים: ניר מיכאלי, אסנת אלדר, איתן מגני, יהודה רוט, ענבר לבקוביץ, צמרת ריקון.
סוגיה מרכזית - כיצד מקדמים את השותפות בין האקדמיה למערכת החינוכית.

המלצות:

1. קורס משולב של סטודנטים ומורים בוגרים המשמשים כעוזרי הוראה למרצה.
2. שיתוף הרשות המקומית - קשר אישי והבנה הדדית ליתרונות השת"פ שבין הרשות למערכת האקדמית.
3. שימוש במדיה - יצירת סרטונים משותפים אקדמיה שדה או אקדמיה בשביל שדה.
4. חיבור לק.מ.ה. - ללמוד להשתמש בק.מ.ה כדי לייצר השתלמויות.

הכללה בכיתה: כל הכיתה כל הזמן

מנחות: ד"ר יערה הרמלין-פיין וגב' אילנית פינטו-דרור

תובנות מרכזיות:

1. סוגיית ההכללה נוגעת לאוכלוסיות רבות – חינוך פורמלי ובלתי פורמלי, בתי ספר מיוחדים וכלליים, השכלה גבוהה – ובכולם יש לתת את הדעת על נגישות (חברתית, פיזית) ומתן קול, תוך התייחסות להיבטים חברתיים, משפחתיים ומאפייני האדם עצמו.
2. כמכללה יש מקום לעסוק בנושא הן אל מול הסטודנטים שלנו, הן בתוכניות ההכשרה, והן כסוכני שינוי בבתי הספר.
3. יוקם פורום שצמח מתוך המושב ויוזמנו אליו אנשים נוספים שירצו לקחת חלק בתהליך.

הקשר עם הקהילה – מקומה של המכללה מנחים: ד"ר דני מירז וד"ר סאוסן עואד-תאברי

תפקידו של החינוך החברתי בחיזוק חוסנה ושלומותה (WELLBEING) של החברה הישראלית, דוגמאות מהשטח, דרכי פעולה והמלצות מעשיות לחזוק הקשר בין הקהילה למכללה דרך החינוך החברתי. הצורך בקהילה נותן מענה מרובע:

1. זהות

2. ביסוס מערכות יחסים

3. יכולת להשפיע

4. בטחון

סיכום הנקודות שעלו בדיון:

1. חשובה מאוד ההקשבה לסטודנטים ולהלך הרוח בקרבם. להבין את הדרך בה הם קוראים את השטח והשדה ולהשתמש בו כבסיס לבניית תכנית הלימודים/סילבוסים/דיונים.
 2. חוסר התאמה בין הנאמר בכיתה לבין המציאות בפועל.
 3. התפקיד שלנו הוא לעצב את הבוגר ככזה שיכול להשפיע ולחזק את קהילתו, כך יתעצם קשר עם המכללה ומיצובה בשדה ויחול שיפור בהתאמה שבין הנלמד לבין המציאות.
 3. כל מי שלומד פה יוצא עם יכולת להיות מנהיג של קהילות.
- בסוף התהליך, הפעולה ההכרחית היא לתת מענה בשנה האחרונה ללימודים ליציאת הסטודנטים לשדה, הפיכת החוויה והמאמץ המשותף בצוות מזו של "פרש בודד" העושה עבודתו לבד, לעבודה של "קהילת פרשים" המובילה עבודה יחד.

מחקר והצטיינות אקדמית באורנים מנחות: ד"ר יעל פויס וד"ר סמדר דולב

1. בקשות סיוע

- הרחבת התמיכה של הרשות למחקר במי שמגישים הצעות מחקר לקרנות תחרותיות.
- עזרה ביצירת שיתופי פעולה בין חוקרים מאורנים לחוקרים באוניברסיטאות.

2. יצירת אווירה של מחקר במכללה

- יצירת מנגנונים תחרותיים שקופים וברורים בתוך המכללה בכל בקשה להצעות פרויקטים ושיתופי פעולה.

- יצירת מנגנוני פרסום באתר אורנים של הישגים מחקריים, פרסום ספרים ומאמרים חשובים. חיזוק נראות הפרסומים בעברית ובאנגלית.

- עידוד צוותי מחקר של מרצים בחוגים השונים.

3. לראות בהוראה במכללה שדה מחקר

כמכללה לחינוך יש מקום לראות בהוראה במכללה שדה מחקר. אי לכך דרוש סיוע בחשיבה ובתכנון של מחקרים שנתוניהם נאספים באמצעות קורסים (קורס שמתקיים בו מחקר מחייב תכנון מראש).

רפורמת הבגרויות במקצועות המורשת, החברה והרוח –

אתגר והזדמנות או בכייה לדורות

מנחות: ד"ר הדס הירש וד"ר אביטל הולדנגרבר

נערך דיון ביתרונות ובחסרונות של רפורמת מח"ר לפי ארבע קטגוריות:

1. הקניית ידע ומיומנויות

2. הכשרת מורים

3. מיצוב התחום

4. ארגון הלמידה

- הדיון ביתרונות ובחסרונות של רפורמת מחר התמקד ביכולת לעבוד באופן דיפרנציאלי עם תלמידים ברמות שונות; החשיבות של ביצוע שינויים מרעננים במערכת החינוך מעת לעת; הפנמה של מיומנויות כתיבה, חיפוש מקורות מהימנים וקריאה ביקורתית בקרב התלמידים; בחירה חופשית המאפשרת לתלמידים לחקור נושא שיש להם עניין בו.
- לצד היתרונות עלו חסרונות רבים, ובהם העמקת פערים בין בתי ספר מוחלשים לבתי ספר חזקים; עומס לא סביר על המורה העומד חסר אונים מול רפורמות תכופות, ללא הכשרה מתאימה וללא משאבים; חוסר אמון במורים המוביל לקושי בהערכה ומדידה של תלמידים במטלות חקר.
- אתגר מרכזי שעלה בנושא הכשרת המורים הוא היכולת להכשיר מורה מולטי דיסציפלינרי המסוגל קודם כול לחקור ולכתוב ברמה מספקת, ולאחר מכן גם ללמד כתיבה וחקר את תלמידיו ולקבל תמיכה והנחיה מקצועית לשם כך.